

Молодий МЕДИК

№1, січень 2024 р.

До ВНМУ приїде більше іноземних студентів

Можливості розширення співробітництва з університетом вивчав Посол Республіки Пакистан

25 січня в.о. ректора ВНМУ професор Юрій Григорович Шевчук та голова Вченої ради професорка Вікторія Вікторівна Петрушенко мали робочу зустріч із Надзвичайним та Повноважним Послом Ісламської Республіки Пакистан в Україні, генерал-майором Надіром Ханом.

Пан посол вперше завітав до ВНМУ. Від початку зустрічі він наголосив, що має головною метою обговорити можливість перевести до ВНМУ пакистанських студентів-медиків, які з початком війни були змушені евакуюватися й залишити навчання у Харківському національному медичному університеті.

Як повідомив пан Надір Хан, посольство вже має персональні звернення 15 студентів, котрі бажають продовжити здобувати медичну освіту у Вінниці. Проте він упевнений — багато молодих людей будуть готові скористатися такою можливістю, якщо будуть узгоджені всі дипломатичні й безпекові питання.

Конструктивний діалог був присвячений обговоренню ключових аспектів перевезу: від умов отримання віз до узгодження академічної різниці. Пан посол високо оцінив практику персонального підходу деканату по роботі з іноземними студентами ВНМУ до кожного здобувача вищої освіти та актуальний досвід університету щодо організації освітнього процесу для іноземців в умовах війни.

Також попередньо розглядалася можливість співпраці університету, структурним підрозділом якого є Науково-дослідний інститут реабілітації осіб з інвалідністю, та Посольства Пакистану в медичній сфері. Зокрема пан Надір Хан повідомив, що найближчим часом має реалізовуватись благодійний проєкт щодо постачання українцям біонічних протезів, та запросив ВНМУ до участі.

Відповідаючи на питання журналіста про причини вибору ВНМУ для навчання пакистанських громадян, пан посол наголосив, що університет має гарну репутацію та великий досвід навчання іноземних студентів. Зокрема, випускниками ВНМУ є близько 500 лікарів - громадян Пакистану, деякі з них навіть працюють у Міністерстві охорони здоров'я країни.

На завершення візиту представники Пакистану особисто оцінили умови навчання та забезпечення безпеки студентів: оглянули бомбосховище, відвідали Наукову бібліотеку, кілька кафедр і симуляційний тренінговий центр, генерал-майор Надір Хан поспілкувався зі студентами.

Медіацентр ВНМУ

Індійський День Республіки у ВНМУ відсвяткували урочистою церемонією та частуванням, а у Києві — дипломатичним прийомом

День Республіки – найголовніше свято в Індії: 26 січня 1950 р. була затверджена Конституція для всіх штатів країни й вона, позбувшись статусу домініону Великобританії, стала суверенною республікою.

На честь цього дня у Делі проводять військовий парад, у містах країни відбуваються фестивалі, виставки, різноманітні культурні події.

У ВНМУ святкування Дня Республіки почалось з урочистої церемонії підняття біля головного корпусу національного прапора Індії та виконання її гімну.

В.о. ректора університету професор Юрій Шевчук і Голова Вченої ради професорка Вікторія Петрушенко привітали індійських студентів — зараз в альма-матер навчається понад 600 громадян країни. Очільники вишу побажали Індії про-

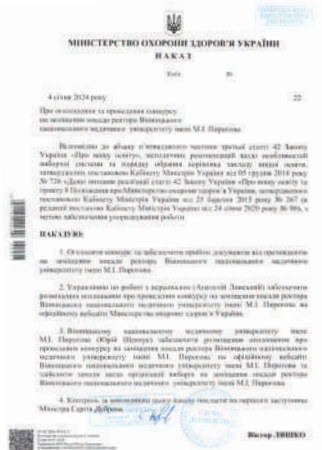

цвітання, а її молодим представникам — успішного навчання, професійної реалізації та миру в усьому світі.

Після урочистостей відбувся концерт, який організували студенти індійської спільноти. Можна було поласувати традиційними індійськими стравами, зробленими власними руками наших студентів — солодким десертом «гулаб джамун» та запеченими хрумкими пиріжками «самоса».

Голова Вченої ради професорка Вікторія Петрушенко з нагоди свята відвідала дипломатичний прийом, організований Посольством Республіки Індія, та мала можливість обговорити з Послом Індії в Україні паном Харш Кумар Джейном перспективи продовження співпраці посольства з ВНМУ, можливості поновлення тісних контактів, адаптацію освітніх програм і навчальних планів.

МОЗ оголосив конкурс на заміщення посади ректора ВНМУ

Перші дні січня ознаменувались значущою подією для всієї університетської спільноти. Міністерство охорони здоров'я України видало наказ про проведення конкурсу на заміщення посади ректора Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

Претенденти на посаду мають бути громадянами України, вільно володіти державною мовою, мати вчене звання й науковий ступінь та стаж науково-педагогічної діяльності не менше ніж 10 років.

Для подання документів на участь у конкурсі відведені два місяці — з 5 січня до 5 березня 2024 року. Дата виборів ректора призначена на 03.04.2024.

ВНМУ отримав ліцензії на підготовку спеціалістів з громадського здоров'я та менеджменту

Початок 2024 року приніс важливу звістку: в результаті кропіткої роботи колективу університету, що велася впродовж 2023 року, ВНМУ отримав належні ліцензії для початку набору студентів за спеціальностями «229—Громадське здоров'я» і «073—Менеджмент».

Це означає розвиток та нові перспективи — збереження годин, розширення мережі навчальних курсів, інституційний розвиток. Нові спеціальності охоплюють абітурієнтів, котрі прагнуть здобувати якісну управлінську та суспільно-медичну освіту в стінах одного з провідних медичних університетів України.

МОН надав Вінницькому національному медичному університету ліцензії на підготовку вказаних спеціальностей за освітнім ступенем «Магістр», тобто йдеться про підготовку фахівців, здатних очолювати підрозділи в системі охорони здоров'я (магістр за спеціальністю «229—Громадське здоров'я») та бути керівниками медичних закладів (магістр за спеціальністю «073—Менеджмент»).

«ММ»

Електронна народна книга про ВНМУ — новий проєкт серії «Твої люди, Вінниччино». Долучитись може кожен

Видавничий дім «Моя Вінниччина» разом з медіацентром ВНМУ розпочали новий проєкт серії «Твої люди, Вінниччино». Стати його співавтором може кожен, хто вважає себе частиною спільноти alma mater.

Група у фейсбуці «ПУЛЬС: Вінницьке університетське братство» буде розміщувати усі матеріали, які розповідають про минуле і сучасне нашого медичного університету, його викладачів. За цими публікаціями й буде формуватися книга-історія про флагамена вищої медичної освіти Поділля, присвячена більше ніж 50 000 випускників університету, хто творив, творить і утверджує його славу.

Долучайтесь до групи у Facebook, з питань участі у проєкті звертайтеся до редакційної групи: (097) 5021274, Viber 063 800 8898, пошта 48may48@gmail.com.

Науково-практична конференція до 100-річчя професора О.Я. Фіщенка залучила рекордну кількість учасників

3 нагоди 100-річчя з дня народження видатного лікаря, професора О. Я. Фіщенка 26-27 січня у ВНМУ проводилася науково-практична конференція з міжнародною участю «Міждисциплінарний союз: хірургія, травматологія, офтальмологія в мирний та воєнний час».

Ініціатором та організатором заходу була завідувачка кафедри очних хвороб ВНМУ Гріжимальська Катерина Юріївна, онука професора О. Я. Фіщенка.

За підтримки керівництва університету, колективів кафедри очних хвороб, травматології, ендоскопічної та серцево-судинної хірургії, загальної хірургії, хірургії № 1 та № 2 вперше з часів постковідного періоду вдалося зібрати понад 200 учасників у режимі офлайн.

Крім того паралельно відбувалася трансляція секційного засідання конференції для 143 учасників, які брали участь у конференції дистанційно.

Програма конференції включала сучасні та інформативні доповіді в галузі офтальмології, хірургії та травматології.

Основна сесія конференції пройшла 26 січня. Хірурги, травматологи, офтальмологи із Києва, Одеси, Харкова, Дніпра ділилися знаннями та актуальним досвідом, обговорювали нагальні професійні виклики, пов'язані з віною.

До активної дискусії у режимі онлайн за допомогою платформи Zoom долучилися також лектори із Польщі, США та Канади.

Другий день конференції окрім розбору теоретичного матеріалу включав майстер-класи з офтальмології та

хірургії. П'ятдесят три учасники отримали можливість відпрацювати практичні навички під наглядом провідних фахівців певних напрямків.

По завершенню конференції усі зареєстровані учасники отримали сертифікати з балами безперервного розвитку лікарів.

«ММ»

До Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту

Серед Праведників народів світу – випускники ВНМУ

Праведник народів світу — це символ вдячності єврейського народу, особливий статус, яким держава Ізраїль вшановує тих, хто рятував євреїв під час Голокосту.

Дванадцять років євреї Європи жорстоко переслідувались, бо були приречені нацистами на неминучу загибель. Людей заарештовували та масово знищували лише за національність, а прояви милосердя та людяності каралися не менш жорстоко.

В часи Другої світової війни було знищено близько 6 млн євреїв, понад 1,4 млн – в Україні. Тим, хто рятував, допомагав, переховував євреїв загрожувала смерть. Та все ж люди ризикували. За попередніми даними, на території України представниками різних національностей було врятовано понад 17 тис. євреїв.

Один такий порятунок став можливим завдяки сміливим людям, лікарям, випускникам Вінницького державного медичного інституту Володимир Місевичу й Неонілі Алфьоровій.

Весна 1942 року. Вінниччина окупована німецькими загарбниками.

Окупаційна влада зачищає міста і села від незгодних, поліція лютує – шукають партизан і євреїв. Саме з цього і починається розповідь про порятунок десятирічного Аарона Бронштейна.

В селі Жабелівка місцевий поліцей, побачивши єврейського хлопчика, намагався його застрелити. Але постріл виявився не смертельним, куля застрягла в щелепі. Поранену дитину небайдужі люди принесли в дім медпрацівника Григорія Біліченка. Він надав першу допомогу і відвіз дитину у лікарню смт Вороновиці. Так перетнулися долі Аарона Бронштейна і подружжя лікарів В. Місевича – Н. Алфьорової.

Вони не лише надали медичну допомогу й вилікували пораненого десятирічного хлопчика, а ще зробили все можливе, щоб врятувати йому життя. Молодий хірург Володимир Місевич провів операцію на щелепі й витяг кулю, а далі був тривалий період реабілітації.

Протягом наступних десяти місяців хлопчик жив на території лікарні, де ним продовжували опікуватися лікар і його дружина Неоніла Алфьорова. Після одужання Аарон, щоб не сидіти без діла, брався допомагати санітарам. Але невдовзі йому довелося

тікати — один з пацієнтів довідався, що хлопчик єврей.

Весна 1943 року. Вінниця. Аарон Бронштейн, самотній і безпритульний, блукає вулицями міста. Щасливий випадок привів нещасну дитину у родину Михайла та Єлизавети Станіславових, де хлопчик отримав прихисток.

Багато років потому дорослий Аарон зробить пластичну операцію, аби позбутися шрамів, і переїде до Ізраїля. Він все життя згадуватиме ті страшні часи й пам'ятатиме людей, котрі, незважаючи на загрозу і ризик, врятували його.

У 1997 р. звання Праведника народів світу отримав Григорій Біліченко.

У 1999 р. цим званням нагороджені лікарі, випускники ВНМУ Володимир Місевич і Неоніла Алфьорова.

У 2002 р. званням Праведників народів світу вшанували родину Станіславових.

Станом на 01.01.2020 офіційно в Україні визнано 2 659 Праведників народів світу. З них 521 особа — мешканці Вінницької області.

Людмила Сухарєва, бібліотекар I категорії Наукової бібліотеки ВНМУ

Студент ВНМУ Капіл Чоудхарі боронить Україну

Коли почалася велика війна, Капіл Чоудхарі — на той час п'ятикурсник ВНМУ — як і багато студентів-іноземців, виїхав з України, й на початку березня вже був у Делі.

Проте у серпні повернувся до Вінниці. А 26 грудня 2022 р. підписав контракт з Інтернаціональним легіоном ЗСУ. Пішов на службу бойовим медиком.

Що спонукало його повернутися до країни, де триває війна, і стати на захист чужої для нього держави? Як батьки відпустили 23-річного сина? Що зрозумів про військову службу?

Про це і не тільки з Капілом Чоудхарі розмовляв журналіст RIA Віктор Скрипник.

— Після початку війни я поїхав додому, бо батьки дуже хвилювалися, — розповідає Капіл. — На індійському телебаченні багато показували, що робиться в Україні, як росіяни обстрілюють ракетами міста й села. Повідомили про загибель у Харкові індійського студента та поранення іншого.

Хлопець каже, мама й тато умовляли його приїхати додому. Він не міг їх не послухатися. Вже тоді у нього закрадалася думка допомогти українцям захистити свою землю від окупантів.

Коли батьки заспокоїлися, бо ж син поруч, він здивував їх. Натякнув, що хотів би повернутися в Україну. І не просто повернутися, а піти на фронт. Упродовж місяця хлопець умовляв батьків, щоб дозволили піти на війну. І йому це вдалося.

Капіл став до війська удвох із земляком на ім'я Хіманшу, теж студентом ВНМУ. Разом шукали підрозділ, дізнавалися, як можна записатися до нього. Знайшли в інтернеті координати Інтернаціонального легіону, заповнили анкети й чекали на відповідь. Отримали її аж через місяць.

Зрештою 26 грудня 2022 р. Капіл підписав контракт.

Каже, для іноземців є правило: припинити службу такий військовий може у будь-який час. Запитую, чи знали в університеті про те, що він пішов воювати? Він сказав про це уже тоді, коли зарахували в легіон. Раніше не повідомив, бо не знав, якою буде реакція. Раптом заборонили б!..

Його перевели на дистанційну форму навчання. У перший рік війни більшість студентів-іноземців опановували знання онлайн. Різниця тільки в тому, що вони робили це з дому, зі своїх країн, а у Капіла були інші умови. Університетські знання

втілював на практиці. Робив це під час евакуації поранених з поля бою і надання їм допомоги.

— Мене постійно підтримували викладачі, — говорить Капіл. — Особливо декан факультету по роботі з іноземними студентами, один з професорів, телефонували, цікавилися потребами, передавали допомогу.

Нині Капіл наполегливо навчається. Попереду у нього непрості іспити. Але він мріє отримати ще один документ — на знання української мови. Без нього не зможе навчатися в інтернатурі в Україні.

— Хочу в Україні закінчити навчання, стати хірургом і працювати тут, — каже хлопець.

— Але ж в Індії лікарям більше платять за роботу, — нагадує студенту.

— Не все у житті вимірюється грошми, — відповідає він. — Мені подобається в Україні, подобається природа, люди. На війну пішов, щоб захистити державу, яка дала мені освіту, це професія на все життя, я хотів стати лікарем.

Він додає, що перервав сімейну династію. Адже батьки і дід вчителі. Його підтримали. Так само, як нішній вибір йти до війська.

В Інтернаціональному легіоні Капіл спершу служив ротним медиком, потім його перевели, як він каже, на підвищення — у батальйон. Одразу поспішає уточнити: «Я не начальник, ні-ні, не подумайте, у нас група з п'яти медиків, і керує нами українка. У групі двоє індусів, білоруска, грузин і керівниця українка».

Перед тим, як потрапити у батальйон, студент виконував завдання у трьох підрозділах легіону. Спершу служив разом з грузинами. Називає їх найбільш войовничими бійцями.

Каже, вони дуже відважні.

Мовний бар'єр ставав на заваді спілкуванню: грузини не знали англійської, а він — грузинської. Його перевели в інший підрозділ, де були білоруси, поляки, представники деяких інших слов'янських країн. Але й там його українська не дуже допомагала.

Зрештою Капіл потрапив у підрозділ до британців, американців, канадців. Хлопець добре володіє англійською.

Перед тим, як Капіл і Хіманшу опинилися на фронті, вони пройшли підготовку. Навчилися стріляти з автомата, опанували знання на курсах тактичної медицини. Пройшли ще один дещо незвичний курс — жестових сигналів. Він потрібний у випадках, коли раптом у складній ситуації не вдасться порозумітися.

Завданням Капіла й Хіманшу була евакуація поранених до стабілізаційного пункту та надання їм допомоги. Бойові медики постійно пересувалися разом з підрозділом. Ночувати доводилося у покинутих будинках. Спершу місця зупинки перевіряли сапери з розвідниками. Але війна є війна, там ніхто не застрахований від несподіванок.

Капіл пригадує, як доводилося надавати допомогу бойовій медицині з Нової Зеландії. Жінка наступила на міну. На щастя, залишилася жива. Після надання допомоги її відправили до Києва, а звідти до Британії, там зробили операцію.

Ще одне схоже ушкодження дістав медик з Польщі, він теж постраждав від вибуху міни.

Капіл запропонував послухати запис, який надіслав йому командир з фронту. Гарний відгук про студента-медика. «Капіл, ти людина, яка виконувала свої обов'язки дуже відповідально і чинно, — говорить командир. — Якщо в тебе буде час і можливості, знай, що у підрозділі тебе завжди чекають, завжди раді бачити, тут тебе не вистачає».

— Я повернуся до них, — говорить Капіл. — Справлюся з екзаменами і поїду. Мій обов'язок — допомагати людям. Така у мене професія. Якщо у батальйоні вважають, що я потрібен, значить, треба їхати.

Університет отримав подяку від командира батальйону Інтернаціонального легіону за внесок іноземних студентів вишу в обороноздатність нашої держави і підтримку легіону.

Джерело — газета «20 хвилин»

60 000 гривень на Збройні Сили України зібрано під час студентського рок-концерту

23 січня у одному з корпусів Вінницького національного технічного університету відбувся незвичайний благодійний концерт. У рамках заходу «Роковий збір» рок-гурти «Suo», «VERIGO» та виконавець Віталік грали авторські пісні й кавери на популярні хіти для студентів трьох вишів: ВНТУ, ВНМУ й ДонНУ.

Основною ідеєю збору стало змагання між університетами. За те, чия банка збере більше донатів. Дух суперництва підсилювали конкурси, розіграші та аукціони, які проводили організатори.

У концерті взяли участь кілька десятків студентів ВНМУ. Загальний підсумок «Рокового збору» склав близько 60 тис. грн, що їх організатори спрямували на потреби військових. Зокрема зібрані кошти допомогли закрити збір, який студентка 5 курсу стоматологічного факультету Анна Цвяк організувала для 128-ї бригади.

Борис Євгенович Балковський: від асистента кафедри ВМІ до відомого українського флориста-бріолога

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова упродовж всієї своєї історії, яка бере початок з 1921 року, гуртував навколо себе найкращих науковців і викладачів медичної галузі. Цікавою та малодослідженою залишається довоєнна історія його розвитку. Саме на цей період припадає наукова та викладацька діяльність відомого українського флориста, бріолога Бориса Євгеновича Балковського.

Народився Б. Є. Балковський 15 січня 1899 р. в м. Шполі Черкаської області. З 1934 р. працював асистентом кафедри біології Вінницького медичного інституту (далі — ВМІ). Наукову роботу проводив під керівництвом завідувача кафедри біології проф. О. О. Савостьянова.

Понад 10 років Борис Євгенович займався дослідженням мохів Поділля. Упродовж 1934-1941 рр. разом із професором О. О. Савостьяновим вони зібрали та визначили понад 200 видів мохів регіону. Опрацювання зібраного під час польових досліджень матеріалу проводили в біологічному кабінеті ВМІ, частково — в бріологічній лабораторії Інституту ботаніки АН УРСР.

Вчені дослідили видовий склад флори мохів, їхні екологічні, біоценологічні та географічні особливості. Серед зібраних видів дванадцять раніше були невідомі для України, один — для СРСР. Всі матеріали цих багаторічних розвідок зберігалися в ботанічному кабінеті ВМІ. За результатами дослідження у 1938-1939 рр. в журналі Інституту ботаніки АН УРСР була опублікована стаття «Матеріали до бріофлори Вінницької

та Кам'янець-Подільської областей».

Працюючи у ВМІ, Борис Євгенович Балковський вдало поєднував наукову, науково-організаційну та педагогічну діяльність, читав лекції та проводив навчально-польові практики зі студентами.

У 1939 р. він опублікував статтю «Матеріали до флори Поділля», в якій наведено список із 178 видів вищих рослин та зазначені місця поширення кожного з них. Стаття була підготовлена за результатами польових досліджень вищих судинних рослин, проведених упродовж 1935-1939 рр. на теренах Вінницької та Хмельницької областей. Деякі з визначених рослин виявилися раніше невідомими для Вінниччини.

У передвоєнні роки в газеті «Більшовицька правда» Б. Є. Балковський опублікував ряд статей. В одній з них йшлося, що у грудні 1940 р. з дослідницькою метою співробітники кафедри біології Вінницького медичного інституту у водоймах

околиць Вінниці висіяли водяний горіх. Досліди дали можливість встановити доцільність вирощування цієї рослини в умовах Вінниччини та зібрати додатковий матеріал для лабораторних досліджень. Природоохоронній меті була присвячена стаття Б. Є. Балковського «Утримання парків — справа державного значення» (1941). У статті автор констатував, що парки Вінниччини знаходяться у вкрай незадовільному стані, пропонував провести їх інвентаризацію, встановити за ними постійний догляд. На його думку, найкращими з парків Вінниччини були Печерський, Немирівський та Верхівський, які треба оголосити пам'ятками природи місцевого значення.

Значну зацікавленість викликала стаття Б. Є. Балковського «Цінний вид сировини» (1941), присвячена лікарським властивостям шипшини. У 1944 р. Б. Є. Балковський продовжив дослідження шипшини як джерела вітаміну С, у співавторстві з професором Г. С. Ганом опублікувавши статтю «Плоды шиповника Винницкой области, как источник витамина С». Дослідження мало на меті привернути увагу до лікарської рослини лісоуправління, працівників залізниці, місцевої промисловості та медичних закладів.

У 1942-1943 роках Б. Є. Балковський працював секретарем Вченої ради ВМІ, завідувачем навчальної частини та секретарем приймальної комісії. На дипломах студентів 1942 р. випуску містився підпис Б. Є. Балковського як секретаря кваліфікаційної комісії.

Початок. Продовження на 8-й стор.

Оксана Феліксівна Адамчук виросла серед медиків, але завжди мала романтичне бажання стати слідчим. Як фахівчиня з права створила нову дисципліну у ВНМУ

Дуже часто ми починаємо бесіду з героями наших інтерв'ю з питання, чому вони вирішили пов'язати своє життя з медициною. Але кандидат юридичних наук, доцент кафедри судової медицини та права Оксана Адамчук лікарем бути ніколи не хотіла, а своє покликання знайшла, бо стала однією із засновників нової дисципліни. Кореспондентка «ММ» розпитала Оксану Феліксівну про те, як поєднати медицину з правом та в чому секрет викладача, якого студенти пам'ятають і через 20 років.

— Традиційне питання — як Ви обрали свою професію. Але у Вашому випадку професію не обирали, а скоріше створили. Як Ви стали фахівцем з медичного права?

Мабуть, почати треба з того, що ВНМУ для мене — як другий дім. Моя мама працювала тут 35 років — старшим лаборантом на кафедрі соціальної медицини. Я навчалась у школі № 1 та по дорозі додому на Вишеньку часто завертала до мами на роботу. Мама була дуже енергійна, щира, емпатична, встигала займатись просто усім: і роботою, й виборами як голова дільниці, на неї покладався Василь Максимович (Мороз — ред.). Мама була завжди у вирі подій, і мені подобалось бути біля неї — так і пролетіли мої шкільні роки.

— Але попри це Ви вирішили стати юристом?

Так, я завжди цього хотіла, це була моєю мрією. Хоча виросла, можна сказати, серед медиків, і мій брат теж вирішив стати лікарем — він нейрохірург. Але я мала романтичне бажання бути слідчим, й досі думаю, що у мене є хист до такої справи.

Після школи я закінчила педагогічне училище. Це теж був для мене комфортний вибір, бо мені завжди подобалось займатись з дітьми.

На юридичну спеціальність до Київського торгово-економічного університету я вступила, вже коли синові було півтора рочки, й навчалася просто із захватом. Писала семінари, зубрила римське приватне право, кримінальне право — і все те з насолодою. Мені дуже пощастило із гар-

ними вчителями, які були практиками й давали нам юридичну інформацію для практичного застосування.

Після університету я спробувала працювати в банку, але зрозуміла, що то не моє. Мені були потрібні воля та творчість. Одного разу я завітала до медуніверситету й зустріла колишнього завкафедри, який сказав: а давай-но, почитай у нас право, бо є проблеми з викладачем. Тобто мене запросили на вакансію як члена інститутської родини.

І я спробувала, й загорілася цією справою.

— Пам'ятаєте Вашу першу лекцію?

Так. Це були 2001 рік й лекція на тему конституційного права. Я її написала, потім посадила маму перед собою й прочитала їй, а мама вела хронометраж. І от я прийшла на лекцію, а переді мною потік — 200 чоловік сидять й на мене дивляться. І тихенько заходить моя мама й сідає на першу парту.

Пам'ятаю, мама хвилювалася більше за мене, й на кінець лекції навіть втомилася. А я відпрацювала в цілому спокійно. До сьогодні пам'ятаю цих студентів, з багатьма ми й зараз спілкуємось.

— Тобто на початку Ви викладали правознавство?

Так, з 2001 р. я викладала ознайомчий курс з галузями права. А у 2008 р. була створена при Міністерстві охорони здоров'я робоча група, покликана розробити курс з медичного права. Працювала вона під егідою фонду «Відродження», й до групи входили такі потужні фахівці та цікаві особистості, як, наприклад, адвокатеса Сенюта Ірина Ярославівна, яка нині вже є професоркою.

Зараз ми з нею товаришуємо, й не тільки у приватному житті. Вона часто запрошує нас на фахові заходи як голова Комітету медичного і фармацевтичного права та біоетики НААУ та завкафедри медичного права ФГПО ЛНУ.

Загалом у робочій групі було багато небайдужих людей, які вирішили займатись цією стороною права, бо були проблеми, котрі потребували урегулювання, зокрема справи «білої халатності».

Так потроху почав розвиватися курс «Медичне право України». Змінювалось законодавство, стали приймати нові регуляторні норми. Також відповідно до вимог часу зазнав змін закон «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

Працювали не тільки законотворці. Проводились заходи, куди ми приїжджали, щоб обговорити підготовлені нами пропозиції. Згодом і наші студенти долучились до цієї роботи: вони порушували різні питання щодо проблем медичної галузі, які також мали бути урегульовані.

Ну і, власне, з часом ці зміни й напрацювання акумулювались, і з'явився курс «Медичне право», який замінив «Правознавство». Початку курс був за інформативністю, так би мовити, малого обсягу, ми поступово його збільшували.

Сьогодні курс у інтернів «Медичне право України» націлений на розширення знань відповідно до специфіки спеціальності, що здобувається в інтернатурі.

— Отже, Ви з колегами стояли біля витоків створення медичного права як дисципліни. Як би Ви визначили його зараз, через 15 років з моменту розробки?

Медичне право — це окрема комплексна галузь права, яка використовує регуляторні нормативно-правові акти з інших галузей: адміністративного права, кримінального, конституційного, трудового, цивільного.

Нашою кафедрою викладаються вибіркові дисципліни, які мають особливу популярність у студентів старших курсів: «Захист прав та інтересів медичних та фармацевтичних працівників. Юридична відповідальність у сфері професійної діяльності», «Правові засади створення та провадження власного медичного бізнесу».

Планується розробка нових курсів для підготовки магістрів зі спеціальності «Менеджмент охорони здоров'я» та «Громадське здоров'я», а також для аспірантів.

Моє головне завдання у роботі зі студентами — навчити їх користуватись нормативно-правовою базою. Вони повинні мати чітке уявлення, де зможуть знайти ту чи іншу інформацію, яка буде їм корисна на

певному етапі. Адже наш випускник може стати й просто хірургом, і головним лікарем — а це вже менеджер, і власником приватного закладу — а це вже й господарчі, й підприємницькі юридичні питання.

Інтернам ми викладаємо два курси: «Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин за своєю юридичною відповідальністю» та «Протидія домашньому насильству». І якраз з приводу другого курсу постає багато питань, бо за законом лікарі є суб'єктами, котрі відіграють роль у визначенні можливого домашнього насильства.

І коли ми починаємо з ними говорити про банальні речі й згадувати базові поняття, то дуже цікаво, що вони розуміють, яку важливу роль відіграє забезпечення нормативно-правовими актами їхньої фактичної медичної діяльності. Що протокол є юридичною базою, яка регламентує їхні дії: як вони мають робити, аби убезпечити себе від відповідальності.

І ті самі лікарі, які приходять до нас на лекції: вони досвідчені та досконало обізнані з якимось іншими моментами, але коли стосується правового регулювання, ставлять дуже багато запитань: де взяти, як знайти, які норми, чи можна це й чи потрібно ось тут? Тобто багато моментів, які сьогодні турбують і інтернів, і керівників закладів охорони здоров'я. Тому важливо надавати таку інформацію, яка буде їм корисна та ставатиме в пригоді кожного дня.

Медичне право має велике значення не тільки для лікарів, а для усіх наших співгромадян, адже всі ми одного дня стаємо пацієнтами й вступаємо у правовідносини, які регулює держава. І коли ти не знаєш, чому

з'явилась проблема й що потрібно змінити, тоді, відповідно, не може бути вироблена й прийнята потрібна норма. До речі, зараз медичне право викладається не тільки в медичних вузах.

— На Вашу думку як людини з викладацьким стажем понад 20 років, що важливо для успіху у цій роботі?

Любити те, що ти робиш, й розуміти тих, для кого ти це робиш. Потрібно ставити на місце того, хто тебе слухає, і я так роблю. Завжди перепитую: вам зрозуміло чи, можливо, я маю пояснити якимось з іншого боку?

Важливо наводити приклади практичного застосування, щоб слухачі розуміли, як це працює. Важливо вловити момент, коли вони втратили зв'язок між А та С, щоб студенти змогли зв'язати ту чи іншу інформацію та вміли її використати.

Дуже важливий контакт з аудиторією, тому що всі люди, у кожного свій стан, і важливо помічати, що з ким відбувається, особливо зараз. Можливо, у людини на твоїй лекції пусті очі, бо вона страждає через свої проблеми.

Ще для викладача важливо зацікавити студентів і давати їм інформацію тією мовою, яку вони розуміють. Для себе я так визначила, що навіть якщо використовую юридичну термінологію, моє завдання — щоб слухачі хотіли сприймати інформацію, розуміли її та використовували.

І ще важлива людяність. Коли ти працюєш з людьми й коли твої сьогоднішні студенти завтра підуть до пацієнта, вони теж мають бути людяними.

— А чому найважливішому навчили Вас ваші вчителі?

Мені щастило з викладачами як в училищі, так і в Київському торговельно-економічному університеті. Але величезне значення у моєму житті має батьківська любов. Вона досі є для мене опорою. Батьки рано пішли, але пам'ять про них є для мене однією з важливих рушійних сил.

Коли захистила дисертацію (а мама дуже цього хотіла), перша думка була про те, що вона була б мною задоволена.

Моє дитинство припало на останні радянські роки, але, незважаючи на усі їхні складнощі, воно було щасливим. Завдяки батькам, які дарували нам не тільки любов, а й повагу до нас, розуміння — це були таке дуже якісне батьківське ставлення, й воно зробило нас з братом тими, ким ми є.

Дивовижні дитячі спогади: як каталися з батьком на ковзанах, лижах, санчатах, роликах, велосипедах, вчили уроки, жили на морському узбережжі у наметах. А мама чудово готувала, й хоча мене ніхто спеціально не навчав, я зараз теж, коли хочу відключитись від справ і проблем, вирушаю на кухню творити. Досі на Великдень готую обрядові й не тільки страви та збираю для друзів святкові кошики. Має нагодувати усіх — і від того стаю щасливою.

— Якісь ще маєте способи відпочивати й підживлюватись енергією?

Дуже люблю гірські лижі, бо обожнюю швидкість і динаміку. Для мене це норма. Шкодую, що поки не мала можливості займатись льотною справою. Мій дідусь був льотчиком, він воював і загинув на війні й на його честь названа школа на Вінницьких хуторах. А для мене управляти літаком — велика мрія.

Я багато років за кермом, і вже не уявляю себе без машини. Люблю співати, й маю вдома професійне караоке. Займаюсь садом та городом, на зиму роблю закрутки, потім усіх частую.

З онуком дуже люблю проводити час, йому вже два роки два місяці й він такий гарний та кмітливий маленький командир.

Маю вдома ще двох кішечок — це теж своєрідні енергетичні батончики.

«Молодий медик» вітає Оксану Феліксівну із золотим ювілеєм та зичить ще на багато прийдешніх років зберегти енергію, натхнення до великих і малих життєвих перемог, зазятість науковця і викладача.

Спілкувалась Тетяна Ігнатська

Борис Євгенович Балковський: від асистента кафедри ВМІ до відомого українського флориста-бріолога

Закінчення. Початок на 4-й стор.

На основі аналізу архівних джерел А. Т. Давидюк відзначав, що у 1942-1943 рр. Б. Є. Балковський перебував на посаді доцента кафедри зоології та ботаніки ВМІ. Звільнився з інституту, ймовірно, у 1944 р.

З 1946 р. і до виходу на пенсію працював науковим співробітником дендропарку «Олександрія» (Біла Церква). У 1946 р. за його ініціативи було створено гербарій дендропарку.

Окремі гербарні зразки він зібрав під час експедицій до Криму, Кавказу, Молдови, Білорусі, Росії (Санкт-Петербург та о. Шмідта), які здійснював упродовж 1947-1971 рр. Колекція Б. Є. Балковського налічувала понад 8 500 гербарних зразків.

У дендропарку «Олександрія» дослідник упродовж десятків років працював над відновленням паркового ансамблю. У 1956-1960 рр. під керівництвом Б. Є. Балковського було проведено першу ботанічну інвентаризацію трав'янистої рослинності дендропарку, за результатами якої визначено 712 видів рослин.

За весь період дослідницької діяльності науковець знайшов та описав багато нових для різних регіонів (Поділля, Середнього Придніпров'я,

басейну р. Інгулець, Дніпропетровської області, поблизу Кривого Рогу, ін.) видів рослин та виявив понад 750 таксонів, серед яких чимало рослин-ендемів.

За результатами багаторічних досліджень мохоподібних Поділля у березні 1953 р. Б. Є. Балковський захистив кандидатську дисертацію «Мхи Подолии». Роком пізніше йому було присвоєно ступінь кандидата біологічних наук. У 1957 р. був обраний членом Всесоюзного ботанічного товариства.

З 1959 р. Б. Є. Балковський розпочав розробку нового методу визначення рослин – цифрового політомічного ключа, який значно підвищував якість та швидкість роботи дослідників. Після публікації у «Ботаническом журнале» запропонований метод був визнаний науковцями й запроваджений у сільськогосподарську практику, зокрема у виноградарство, квітництво та дендрологію.

Метод приніс досліднику всесвітню відомість у ботанічних колах, а у 1960 р. Б. Є. Балковський ввів у науковий обіг термін «політомія». Результати своїх розробок науковець узагальнив у праці «Цифровой политомический ключ для определения растений» (1964) та багатьох

статтях. Ця тема була частиною його докторської дисертації, яку, на жаль, Б. Є. Балковський не завершив. Розроблений дослідником метод не втратив наукового значення дотепер.

У 1960-1970-х роках Б. Є. Балковський вивчав проблему використання математичних методів в біології, був прихильником їх широкого застосування в ботанічних дослідженнях. Цій тематиці присвятив доповідь на третій нараді із застосування математичних методів в біології, що відбулася у Ленінграді (1961). Ботаніки та зоологи з успіхом використовували його принципи для складання визначників рослин і тварин.

Б. Є. Балковський брав участь у підготовці багатомовного видання «Флора УРСР», де вперше визначив і описав десятки видів рослин. Загалом науковець упродовж життя опублікував понад 50 наукових праць. У 1979 р. вийшов на пенсію, мешкав у будинку на території дендропарку «Олександрія». Науковець зібрав цінну бібліотеку ботанічної літератури, яка на жаль, не збереглася. Помер 16 квітня 1985 р. у м. Біла Церква.

Владислав Кокус, головний бібліотекар Науквої бібліотеки ВНМУ

Сердечно вітаємо усіх, хто відсвяткував у січні ювілейний день народження:

- **Барила Олександра Семеновича** — доцента кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицьової хірургії
- **Барткову Віру Олексіївну** — завідувачку складу відділу МТЗ
- **Бзовську Любов Петрівну** — прибиральницю службових приміщень морфологічного корпусу
- **Гнатюка Володимира Івановича** — заступника ректора з кадрових питань
- **Гончарук Тетяну Іванівну** — асистентку кафедри загальної гігієни та екології
- **Гребенюк Клавдію Іванівну** — сторожа морфологічного корпусу
- **Гудзь Тетяну Василівну** — прибиральницю службових приміщень нового учбового корпусу
- **Жебеля Вадима Миколайовича** — завідувача кафедри внутрішньої медицини м/ф № 2
- **Келевницьку Аллу Степанівну** — прибиральницю службових приміщень учбового корпусу № 2
- **Константинович Тетяну Володимирівну** — професорку кафедри пропедевтики внутрішньої медицини
- **Крижановського Олександра Олександровича** — старшого лаборанта кафедри спортивної медицини, фізичного виховання та реабілітації
- **Куліша Павла Лаврентійовича** — доцента кафедри філософії та суспільних наук
- **Матвійчука Миколу Васильовича** — завідувача кафедри медицини катастроф та військової медицини
- **Михайлову Інну Василівну** — доцентку кафедри фармацевтичної хімії
- **Михальчука Миколу Анатолійовича** — доцента кафедри акушерства та гінекології № 2
- **Моканюка Олександра Івановича** — доцента кафедри судової медицини та права
- **Мотигіна Володимира В'ячеславовича** — доцента кафедри біофізики, медичної апаратури та інформатики
- **Станіславчука Миколу Адамовича** — завідувача кафедри внутрішньої медицини № 1
- **Хіміча Сергія Дмитровича** — завідувача кафедри загальної хірургії
- **Черниченко Олександра Івановича** — асистента кафедри хірургії № 1 з курсом урології

Бажаємо натхнення до життя, здоров'я та душевної злагоди. Нехай доля дарує багато щасливих моментів, щирі стосунки та здійснення мрій.

Газета	Засновник та видавець:	Головний редактор:	відповідальний секретар:
«Молодий медик»	колектив Вінницького національного медичного університету.	Родінкова Вікторія, відповідальний редактор: Ігнат'єва Тетяна, верстка та дизайн: Ярмілко Наталія,	Смольський Леонід Павлович Наклад 1000 екз.